

Duna–Tisza Közi Falugondnoki Hírlevél

XII. évfolyam, 53. szám

2009/4.

A kicsi szép

Magyarországot az ökológiai gondolkodás a nyolcvanas években érte el. Akkor döbbsentünk rá, hogy a mai generáció nem gondol a termelés, a fogyasztás, a környezethasználat következményeivel, azaz utódaink örökségét tesszük tönkre, ahogy azt az indiánok már évszázadok óta tudják. Meg kellett tanulnunk, hogy a környezet és a gazdaság, az ökológia és az ökonómia egymás feltételei. Az ökológiai gazdaságosság alapilléreit akkor négy pontban határozták meg.

1. A kicsi szép (Ernst Schumacher azonos című könyve alapján); a nagy rendszerek ellenőrizhetetlenek, rugalmatlanok, sok gépet és kevés munkaterőt használnak, ezért lelki és környezeti terhelésük és energiafogyasztásuk egyaránt túl nagy.

2. Zárt rendszerek megőrzésének szükségessége, amelyekben a visszacsatolás és az újrahasznosítás újra fontos szerephez jut.

3. Az egyén központba állítása.

4. A sokoldalúság és a sajátosság megőrzése, mivel az életér annál válságtűrőbb, minél sokoldalúbb.

Tehát hol vannak legjobb életlehetőségeink? A kis egységekben, aprófalvakban, tanyákon. Mai eszünkkel persze azt mondjuk, ezek a leghátrányosabb életterek, távol van minden intézmény, ellátás, munkahely, segítség, hiányos az infrastruktúra.

De ideje elővennünk a holnapi eszünket végre. Új gondolkodásra van szükségünk annak tudatában, hogy fogynak az ivóvízkészletek, a fosszilis energiatartalékok, bizonyított a klímaváltozás folyamatának elindulása, hogy jelenlegi, bővülő fogyasztásra épülő szemléletünk nem fenntartható.

Fenti érvek mindegyike abba az irányba mutat, hogy az aprófalvas és tanyás térségek felértékelődnek, az önellátás, tájgazdálkodás, környezetmegőrzés legfontosabb egységeivé válnak.

(Folytatás a 2. oldalon.)

Sámsónfalva (Fotó: Ujvári Sándor)

A mindenségi élet törvényei a falu mellett döntenek. A magánosan élő ember nem teljes ember, mert hiányoznak mellőle a társak, akik éppen olyan szerves részei az életnek, mint saját gondolatai. A nagy városok viszont elzárják őt attól, aminek ölelésében kellene élnie: a földtől, a vizektől, az erdőktől és az erdő állataitól. A nagyváros bezárja az embert az embercsordába. Egyebet sem lát és hall az ember, csak embert és embernek munkáját. Az emberről beszél minden körülötte: a házak, az utcák és a villámhárítók. Az ember kiszakította magát a mindenség öleléséből.

A hegy oldalában, a folyó partján, a völgy szájában meghúzódó falu a helyes arányú élet. Hegyek, erdők, rétek, szántóföldek, levegő, levegő és házak, emberek. Együtt van mind, aki ismerheti egymást és együtt élnek mind a föld hátán, az Isten tenyerén. Művészet, tudomány fejlődhetik közöttük. De a föld emlőjéről soha le nem szakítják magukat. Túrják a földet és vetik a magot. Érzik a növekedést. Élik a mindenség életét.

(Részlet Balázs Ferenc A rög alatt című emlékiratából)

(Balázs Ferenc erdélyi magyar író

Kolozsváron született 1901-ben, Tordán halt meg 1937-ben)

Legjobb a hazai

Mikor Cegléden járok a vonattal, mindig eszembe jut, amit apám mesélt. A II. világháború alatt bombatámadás érte az állomást, ami nem a vasútállomást pusztította el, hanem a mellette lévő malmot. Piacnap volt, sorban álltak a gabonával megrakott szekerek. Akkor még otthon sütötték a kenyeret. Abból a gabonából, amit saját maguk termeltek meg.

Miért jutott ez eszembe? A minap megkérdeztem drága apámtól, hogy annak idején volt-e fuzárium? És hogyan védekeztek ellene? A válasz: se-hogy. Nem is hallottak róla. Azóta persze eltelt több mint ötven év. Nagyot változott a világ abból a szempontból is, hogy mit eszünk. Hajdanán bizony meg kellett gondolni, hogy mennyit és mit eszünk. Nem jutott minden nap hús az asztalra, sőt voltak, akik éheztek is. Ma már nem éhezünk. De soha nem evett az emberiség ilyen sokat – és ilyen rosszat. Ez a búza már nem az a búza. A hazai klímához szokott, valamennyire is ellenálló fajtáinkat lecseréltük a nagy szovjet testvér nagy hozamú fajtáival. S a még nagyobb hozam érdekében műtrágyáztunk nyakra-főre. A hozam ugyan nagyobb lett, de a beltartalmi érték kevesebb, meg a növényi szövetek lazultak fel és váltak a kórokozókra sérülékenyebbé. Arról már nem is szólva, hogy közben kenyeret sütni is elfelejtettünk.

Vannak viszont helyette bevásárlóközpontok. Dugig tele csicsásabb-

nál csicsásabb és nem mellesleg olcsóbb áruval. Hogy mit kínálnak, arra külföldön született egy kifejezés is: junk food (ejtsd: dzsánk fúd), ami annyit tesz, hogy „szemét kaja”. Nem a szó átvitt, hanem valódi értelmében. Ott kezdődik, hogy már az alapanyag sem a régi (lásd fent), majd ott folytatódik, hogy „feldolgozzák” nekünk, ami legtöbbször azt jelenti, hogy lefőlőzik, hígítják, finomítják, vagyis még további tápanyagot vonnak ki belőle. Majd nyakon öntik jó sok tartósítószerrel, hogy sokáig elálljon a gyárudvaron. Ezek után már muszáj színezni, hogy legyen valami színe, meg ízfokozó is kell bele, mert már íze sincs. Mindezt szépen be kell csomagolni ízlésesen, étvágygerjesztően. Mindezek után a most már élelmiszernek sem nagyon nevezhető áru beutazza a fél világot, egyrészt mert még mindig hasra vagyunk esve a külföldi előtt, másrészt meg az az olcsóbb. Valójában nem az az olcsóbb, csak más országok jobban védik a termelőiket, a kereskedelmi láncok – monopol-helyzetüket kihasználva – egymás ellen játsszák ki a védtelen termelőket és még egy sor más dolog van, ami miatt látszólag olcsóbb az, ami valójában egyáltalán nem az.

Nagyon sok helyen azt látom, hogy a falugondnoki tevékenységnek fontos része a bevásárlóközpontokban való bevásárlás, de ami még ennél is

elgondolkoztatóbb, az ebédkihordás, ami teljesen félbevágja a falugondnok napját, ráadásul erősen időhöz kötött, rugalmatlan tevékenység. Persze lehet azt mondani, hogy vannak idősek, akik már nem tudnak főzni magukra. De hát nem tudja valaki föl-vállalni, hogy főz a többiekre is? Nem hiszem, hogy Berci bácsinak az lett volna a célja a falugondnoki szolgálattal, hogy a falusiak, tanyasiak még jobban függjenek a nagyobb településtől.

Tudom, a kérdés nem ilyen egyszerű. Irigyeljük azt, hogy az osztrák gazda még mindig ugyanúgy legelteti teheneit az alpesi legelőkön, mint valamikor régen. Hát irigyelhetjük is, mert annyi támogatást kap, hogy ha ingyen adná a termékét, akkor is megérné neki (sajnos ez nem vicc, egy osztrák gazda mondta). De eljátszom a gondolattal: mi lenne, ha nálunk is helyben termelnék meg a zöldséget, gyümölcsöt, helyben sütnének-főznének helyi ételeket a helyben megtermelt, valódi alapanyagokból. Nem kellene ölbe tett kézzel várni, míg megjön az ebéd, s talán még az is megtörténne, hogy egyes városiak direkt azért oda-mennének, hogy kemencében sült kenyeret vagy a kertben termelt valódi gyümölcsből, nagyanyáink receptje alapján készült befőttet egyenek. És ezért még fizetnének is. Továbbgondolásra ajánlom...

Malya Carmen

(Folytatás az 1. oldalról.)

Ehhez persze az ott élőknek is nagy erőfeszítéseket kell tenniük: itt is nagy szerepe lesz a hagyomány és a haladás sajátságos, helyi ötvözetének. Mert nem lesz elég a hagyományos tudás megőrzése, habár mindig elengedhetetlen lesz a „józan paraszti ész”, de a haladás szemléleti, technikai vívmányait is igénybe kell venni a helyi közösségek fennmaradási stratégiáinak kiértékeléséhez.

Dániában, az 1930-as évek „gazdag parasztjainak országában” már évtizedek óta természetes, hogy a helyi gazdaságot irányító személy egyetemi szintű képzettséggel rendelkezik, miközben őrzi az előző generációk gya-

korlati tudását is. Emellett a terményei piacra jutását erős szövetkezetekkel segíti, és szigorú környezeti feltételeknek is megfelel. Az sem lehet véletlen, hogy az egyre szövevényesebb és áttekinthetlenebb, komplex problémák színvonalas megoldására „káoszpilótákat” képeznek, akiknek feladatuk a rendszerek átlátása, minden tényező kellő figyelembe vétele. A környezeti kérdések széles körű megértését, a közös döntéseket „konszenzus konferenciákon” alapozzák meg, ahol a szakértői szempontok találkozhatnak a területhasználók érveivel.

A Duna Tisza közti Homokhátságon különösen indokolt a területhasználat,

a tájgazdálkodás összehangolása a környezeti igényekkel, mivel a természet- és környezetvédelem, a vízgazdálkodás érdekei itt – az érzékeny ökológiai adottságok miatt – még szorosabban egybefonódnak a gazdálkodók napi gyakorlatával. Ezért a szakértők és a helyben élők folyamatos együttműködése – néhány „káoszpilóta” bevetésével – létrehozhatja a kiegyensúlyozott ökológiai és gazdasági környezetet. Mindehhez mi, emberek, a társadalom egyenként is nélkülözhetetlen tagjai, kell, hogy megteremtjük a feltételeket.

Faludi Erika

Új Kispad Alapítvány

Ősszel kezdődnek a képzések

Falu- és tanyagondnoki alapképzés:

A Salgótarjáni Képzésszervezési Központ a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet (NSZFI) részeként működik. Itt zajlik mindazon rövid távú képzések koordinációja, amelyeket a szociális szakma használ. Ide tartoznak a támogató szolgálat, falugondnoki képzés, az utcai szociális munka, a betegjogi, ellátottjogi, gyermekjogi szakértők képzései. A képzés térítésköteles és a hallgatók munkáltatóját terheli ez a térítési kötelezettség. A falu- és tanyagondnoki képzés központi oktatási program alapján folyik. A képzés 260 órás, ebből 180 elméleti óra, amit a hallgatóknak bentlakásos formában kell elsajátítaniuk, és 80 óra gyakorlati jellegű óra, melyet a saját településen, megyeszékhelyen és senior falugondnok településén kell eltölteni.

A képzésre bekerülő hallgatóknak mind életkora, iskolai végzettsége, mind pedig szaktudása rendkívül változó: 8 általánostól a főiskolai diplomáig, gépszerelőtől a szakácsig, születésnőig szinte minden szakma képviselője megtalálható. A munkájuk elvégzéséhez szükséges készségekkel, ismeretekkel és módszerekkel a képzés során ismerkedhetnek meg a falugondnokok. Az itt szerzett gyakorlati ismeretek pedig nagymértékben formálhatják további tevékenységüket.

Nem bocsátható vizsgára az, akinek igazolatlan hiányzása van, és az előadásokat nem pótolja. A gyakorlatról hiányozni nem lehet, teljesítése kötelező. A képzés vizsgával zárul: írásbeli, szóbeli, gyakorlati vizsgarészekkel. A tanúsítványt az NSZFI adja ki.

Egyesületünk két csoportban indíthat képzést. A hallgatók az egyesület működési területéről – 5 megyéből lettek kiválasztva. Bentlakásos héttel indul a falu- és tanyagondnoki képzés. Az **első csoport 2009. augusztus 24-én** hétfőn, a **második csoport képzése pedig 2009. szeptember 7-én** hétfőn délelőtt 10 órakor kezd a Lakiteleki Népfőiskolán.

Az I. csoport résztvevői: Bács-Kiskun megye: Török József –

Ágasegyháza, Neszeveskő József Jakabné Baros Éva – Bácsszőlős, Veiszhab Imréné Varga Katalin – Bócsa, Ujvári Csabáné Balogh Éva – Dunafalva, Apró Zoltán – Harkakö-töny, Börös Antal – Jászszentlászló, Kiss Ernő Levente – Kiskunmajsa,

Baksa László Gábor – Öregcsertő, Szabó Márta – Tiszakécske, Nagy Gábor – Kiskörös. **Békés megye:** Csiffáry Pál – Kaszaper, Hanczik Tibor – Mezőhegyes, Fái Balázs – Orosháza, Gárdián Viktor Krisztián – Békéscsaba, Horváth Tamás – Lökösháza. **Csongrád megye:** Papp András – Árpádhalom, Csernák Zoltán – Nagytőke, Zsarkó József – Óföldreák, Dinnyés Lajos – Csongrád. **Jász-Nagykun-Szolnok megye:** Murai István – Nagyrev.

A bentlakásos képzéseket felnőttként megszokni nem könnyű. De az együtt eltöltött hetek során a falugondnokok jobban megismerik egymást, átadják egymásnak tapasztalataikat. Kiderül az is, hogy kik azok, akik nemcsak munkának, hanem hivatásnak tekintik a falugondnokságot; kik azok, akik „felvállalják a falut”.

A II. csoport résztvevői: Bács-Kiskun megye: Szekeres Tibor – Vaskút, Balasi Tibor József – Szank, Kapuváryné Tóth Krisztina – Tiszakécske, Füstös Lóránt – Rém, 2. szolgálat – Kiskörös, Magony Ferenc – Pálmonostora,

Mihályi Zsolt Zoltán – Pálmonostora, **Békés megye:** Gács Elek – Szarvas, Havelda János – Gyomaendrőd, Tímár Károly – Gyomaendrőd, xxx – Békésszentandrás, **Csongrád megye:** Lukács Tamás – Zákányszék, Baranyi Zsolt – Zsombó, Gyömbér János – Szegvár, Szepesi Mihály – Csongrád, xxx – Derekegyház, **Jász-Nagykun-Szolnok megye:** Szántó Gábor – Szelevény, Csontos Zoltánné Csikány Judit – Jászivány, **Pest megye:** Kiss Tibor – Gomba.

Szakmai továbbképzés:

Az 9/2000. Szociális Miniszteri rendelet alapján a falugondnoki alapképzés után a közalkalmazotti munkaviszonyban dolgozó falu- és tanyagondnokok számára az alapképzés megszerzése után kötelező továbbképzéseken is részt venni. A továbbképzési kötelezettség teljesítésének mérése pontozással történik és ötévente 60 kreditpontot kell szerezni. A továbbképzési időszak kezdete: a falugondnoki alapképzés megszerzésének napja. Még mindig többen vannak olyan falu- és tanyagondnokok, akik a szükséges továbbképzéseken nem vettek részt, de ez év december 31-ig meg kell szerezniük a 60 pontot. Egyesületünk akkreditált felnőttképző intézményként (AL-1717) ez év szeptemberében az alábbi akkreditált továbbképzést indítja:

Segítő szakemberek felkészítése szenvedélybetegekkel és azok hozzátartozóival való hatékony munkára. A 40 kreditpontos 40 órás tanfolyam – T-02-070/2008 – 25.000.-Ft/fő. A továbbképzés a segítő szakembereket készíti fel arra, hogy együtt tudjanak működni szenvedélybetegek és hozzátartozóik (alkohol-, kábítószer-problémával, gyógyszerfüggőséggel, játékszenvedéllyel küszködők) életminőségének javításában, életmódjukkal kapcsolatos ártalomcsökkentésben, kezelésbe vételre való motivációjukban, delegálni tudják őket az ellátórendszerbe. **A képzések 2009. szeptember 2, 9, 16, 23, 30-án** szerdai napokon, 8-tól 15 óráig **Kecskeméten az Inkubátorházban lesznek.** Előadók: Molnár Ferenc, Dr. Hlavács Márta.

Zelenák Katalin

Találkozó Mórahalmon

Összetartás és összetartozás

Több mint százharminc érdeklődő kísérte figyelemmel a tanyagondnokok találkozóját, melyet július 2-án rendeztek meg Mórahalmon.

Csóti Tímea A segítő című versével kezdődött július 2-án, a Mórahalom várossá avatásának 20 éves évfordulójára szervezett Homokháti sokadalom keretében megrendezett térségi tanyagondnoki találkozó az Aranyszöm Rendezvényházban.

A település fejlődését, a tanyagondnoki szolgálatok megalakításának szükségességét, a tanyai képviselőtestület működését Csányi László alpolgármester ismertette. A munkaszeretet, az erőt és egészséget nem kímélő homoki gazdálkodás, generációk munkája alapozta meg a település jövőjét. Az összetartás és az összetartozás ereje jellemzi a mai Mórahalmot is. Civil szervezetek, intézmények, gazdálkodó szervezetek, igyekeznek a szebb és harmonikusabb életkörülményeket megteremteni.

A külterületen dolgozó négy tanyagondnokból három mutatkozott be a találkozón: Bozóki Imre, Baloghné Hegedűs Edit, Farkas Ildikó, akiknek munkáját kisfilmen is végigkísérhetjük. Fábritz Károlyné intézményvezető – a találkozó fő szervezője – mutatta be a mórahalmi szociális intézményt. Battancs Erika közbiztonsági referens a tanyai közbiztonság érdekében

tett intézkedéseket vázolta fel. Egy mórahalmi szociális szövetkezet indulását Csőke Melindától, a Mórapartner Kht. ügyvezetőjétől hallhattuk. Tóthné Szabó Krisztina, a Szenvedélybetegek Nappali Háza vezetőjeként a szenvedélybeteg ellátás mórahalmi tapasztalatait ismertette. Hallhattak a résztvevők a falugondnokokat érintő aktuális kérdésekről, pályázatokról is.

Közel nyolcvanezer embert segít az Alföld öt megyéjének 205 tanya- és falugondnoki szolgálata. Bács-Kiskun, Békés, Csongrád, Jász-Nagykun-Szolnok és Pest megye 134 telepü-

lésén összesen 205 szolgálat működik, számuk országosan meghaladja az ezret – hangzott el a Mórahalmon megrendezett tanyagondnoki találkozón, melyen több mint 130 fő volt az érdeklődők száma.

A találkozó végén az érdeklődők közösen megnézheték az intézményeket, a Napsugár Fejlesztőházat, a tájházat, a fürdőt, a Szenvedélybetegek Nappali Intézményét, valamint a bivalyrezervátumot is.

Sok sikert kívánunk a település vezetésének a további fejlesztésekhez!

Z. K.

Egy évtized a hálózatban

Országos szakmai konferenciát szervezett a Falugondnokok Vas és Győr-Moson-Sopron Megyei Egyesülete Sarródon ez év júniusában, melyen egyesületünk is képviseltette magát. Turi Lajos, Sarród polgármestere köszöntötte a vendégeket. 2002 óta működtetik a falugondnoki szolgálatot Baka József tanyagondnok látja el a feladatot, akinek munkájáért az emberek bizalma, a legnagyobb erkölcsi elismerés. A jó együttműködés a polgármester és a falugondnok között itt is alapvetően meghatározza a falugondnoki munka hatékonyságát.

Dr. Szakács Imre, a Győr-Moson-Sopron megyei közgyűlés elnöke úgy véli, erkölcsi kötelessége a településvezetésnek a gondoskodás, a közösség összetartása. A falugondnok

nagyon sok esetben szakképzettség hiányában is ellátja azokat a feladatokat, melyet nagyobb településeken intézményi keretek között szakképzett dolgozók végeznek. Legfontosabb a „szeretet odaadása”. Dr. Kovárik Erzsébet, Szociális és Munkaügyi Minisztérium szakállamtitkára szerint a segítség beavatkozása az ember életébe. A falugondnok házhoz viszi a szolgáltatást. Ha ezt az ellátást intézményi keretek közt oldanák meg, négyszer annyiba kerülne. A résztvevők megismerhették a Nemzeti Vidékfejlesztési Hálózat munkáját is. Emlékezetes marad számunkra a sarródi új falugondnoki busz ünnepélyes átadása.

A szakmai konferencia a falugondnokságról szóló kerekasztal-beszélgetéssel zárult.

Ellenőrzött pályázat

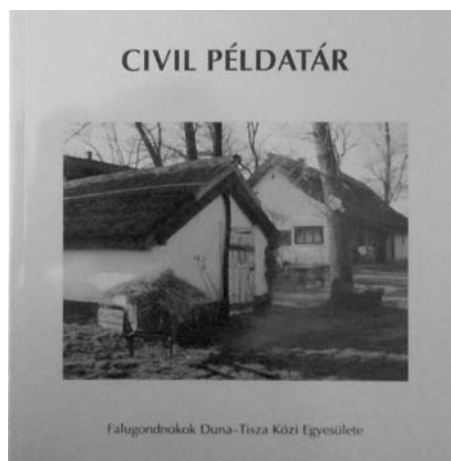
Az ESZA Kht. munkatársai a helyszínen ellenőrizték egyesületünk 2007. évi pályázatát, melyet a NCA támogatásával valósítottunk meg 2008. június 23-27-ig tartó látóút keretében. A pályázati programban partnerünk volt az Erdélyi Magyar

Civil Szervezetekért Alapítvány (ERMACISZA), a Pro Erked Egyesület, és a Romániai Falugondnokok Szövetsége. Az ellenőrök a számlákat, dokumentumokat, könyvelést, beszámolót ellenőrizték, mindent rendben találtak, s a pályázatot lezárták.

Civil példatár

Falugondnokokos települések civil szervezeteit mutatjuk be az egyesületünk által 700 példányban megjelentetett Civil példatárban. A Nemzeti Civil Alapprogram által támogatott kiadvány az egyesület működési területén Bács-Kiskun, Csongrád, Békés, Jász-Nagykun-Szolnok, és Pest megyében dolgozó civileket mutat be. Több mint 100 kistelepülési civil szervezet, s a nonprofit szervezetek sokfélesége képviselteti magát: a kisállattenyésztőktől az állatvédő alapítványig, az ifjúsági szervezetektől a nyugdíjasokig, a színjátszóktól a népdalkörig, a mozgáskorlátozottaktól a daganatos betegekig, a tanyai egyesületektől a polgárőrökig. „A példa a leghatékonyabb tanítók egyike, noha szóltanul tanít” – vallja Samuel Smiles. Kiadványunkban ezért mutatjuk be a falugondnokokos települé-

sek civil szervezeteit, a legjobb példákat külön kiemelve, hogy a szervezetek később is felkereshessék egymást, s közöttük aktív kapcsolat alakulhasson ki. Az érdeklődők számára a kiadványt megküldjük.

Hírek

Húszéves a falugondnokság

A falugondnokság 20 éves évfordulója alkalmából szeptember 11-12-én Edelényben rendez a Borsod-Aba-új-Zemplén Megyei Tanya- és Falugondnokok Egyesülete szakmai konferenciát. Egyesületünk is jelen lesz a szakmai találkozón. Aki szívesen részt venne a két napos programon, jelentkezzen egyesületünknel a 76/507-543-as számon!

Találkozó Újszilváson

Bács-Kiskun, Csongrád, Békés, Pest és Jász-Nagykun-Szolnok megyei települések polgármestereit, falu- és tanyagondnokait meghívjuk és elvárjuk az Újszilváson 2009. augusztus 13-án, csütörtökön 10 órától megrendezésre kerülő találkozóra. A helyi vállalkozások megismerése mellett fő téma az alternatív energia-hasznosítás lesz.

Polyák Tibor kitüntetése

Fülöpkajabon június 27-én rendezték meg a falunapot, melyen Polyák Tibor tanyagondnok szakmai kitüntetést vett át a település polgármestere-től, Csáki Bélától munkája elismeréseképpen.

Berettyóújfalu: képzés

A Bihari Szabadművelődési és Népfőiskolai Egyesület Berettyóújfaluban uniós pályázatot nyert, melyen a tanyasegítő képzés bonyolítására egyesületünket kérték föl. A napokban vehette át a tanúsítványt a képzési program 10 résztvevője.

Csongrád tanyasegítők

A Progress Vállalkozásfejlesztő Alapítvány uniós pályázata keretében Csongrádon tanyasegítő képzésen vesz részt 10 fő. A résztvevők a helyi tanyagondnokok és a szociális intézmény munkáját segítik. Képző intézményként egyesületünket kérték föl az oktatásra.

Élményt nyújtó tanulás

Szaktmát szereztek a hölgyek

Pont került a Tanyagondnokokkal a külterületen és a tanyavilágban élők munkavállalásának elősegítéséért című TÁMOP projekt keretében szervezett öt hónapos intenzív képzés végére. Az OKJ-s dajka képzés záróvizsgájának megszervezését az Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet Vizsgacentruma végezte.

Június végén sikeresen zárult a sajtó helyi szükségletekre adaptált tanyasegítő képzés moduljaival összekapcsolt OKJ-s dajka végzettséget adó képzés, melyet a felnőttképző intézményként akkreditált Falugondnokok Duna-Tisza Közi Egyesülete valósított meg. A programban résztvevő 25 hölgy mindegyike kiemelkedő teljesítményt nyújtott. A vizsgakövetelmények megismerésekor talán maguk sem hitték, hogy ilyen eredményekre képesek. A záróvizsgát megelőzően két napot a közös felkészülésre szántunk. Ezen alkalmakkor a felkért felkészítő oktatók segítségével összegezhettk, és rendezhettk vizsgatételek szerint a tanult ismereteket.

A hölgyek több fordulóban adtak számot az elmúlt 20 héten megszerzett elméleti tudásról és szakmai ismeretekről. A gondozási és nevelési, valamint a takarítási feladatokról elméleti és gyakorlati, az egyéb feladatokról pedig kizárólag elméleti vizsgán kellett számot adniuk. Elsőként a gyakorlati vizsgára került sor 2009. június 25-én, melynek a kiskunmajsai Nap-

sugár Óvoda volt a helyszíne. A gondozási és nevelési feladatok gyakorlati ismeretéről Bodor Zoltánné, az óvoda vezetője, takarítás témakörben pedig Földiné Pártos Gabriella kérdezte a célcsoport tagjait. A gyakorlati ismeretek tekintetében többféle felkészítést kaptak a hölgyek, hiszen nyolc különböző településen töltötték a munkagyakorlatot. A tapasztalatok összevétele során az is kiderült, hogy nincs két egyforma módon működő óvoda. Mindezek ellenére a hölgyek kiegyenlített teljesítményt nyújtottak.

Az elméleti vizsga június 26-án zajlott. A nevelési és gondozási, a takarítási és az egyéb feladatok kérdésköréről a vizsgabizottság tagjai mellett Kovács Györgyné, Czeigersmidt Roland, valamint Subicz József kérdezőtanárok előtt, kimagasló eredménnyel számoltak be a résztvevők. Az elméleti és a gyakorlati vizsga összesített eredménye szerint a hölgyek 96 százaléka jeles osztályzatot kapott a záróvizsgán.

Az elért eredményeket értékelve a vizsgabizottság elnöke kiemelte, hogy a résztvevők teljesítménye a szorgalmas felkészülést, a mélyen elsajátított szakmai ismeretek magabiztos használatát, a jól összeszokott csoportki egyensúlyozott együttműködését tükrözte. Elismerését fejezte ki a hölgyeknek abban a tekintetben, hogy kivételes eredmények születtek. Mindenkinek megköszönte a sokszor erőn felülinek tűnő felkészülést, a tanulásba fekte-

tett energiát. Kiemelte a Falugondnoki Egyesület képzésszervező, valamint az oktatók lelkiismeretes, kifogásolhatatlan szakmai felkészítő munkáját.

A tanyasegítői kiegészítő képzési modul zárása június 29-én történt. A vizsga alkalmával Budainé Nagy Katalin, Szilágyi Zoltánné és dr. Duró Annamária beszélgetett a résztvevőkkel a segítő szakmáról, a tanyai életformáról, a falusi, tanyai közösségek életéről. A számonkérés során értékelték a beadott dolgozatokat, a hallgatók otthoni és órai munkáját. A hölgyek nagyobb része kiválóan, illetve jól megfelelt minősítést szerzett.

A képzés során a hölgyek informatikai alapismeretekből is végzettséget szereztek. 2009. június 10-én Rédei Árpádné oktató vezetésével mindannyian sikeresen oldották meg a feladatokat.

Az OKJ-s bizonyítványt és a tanúsítványokat 2009. június 30-án, ünnepélyes keretek között vették át a hölgyek a képzés kecskeméti záró rendezvényén. Szilágyi Zoltánné a képzést értékelve kifejezte reményét, hogy mindenki elégedettség érzéssel zárja le a program képzési szakaszát. Úgy értékelte, hogy a hallgatók képzéssel és oktatókkal kapcsolatos elvárásai teljesültek. A képzés elvégzésén túl a hölgyek sikerét abban látta, hogy az így szerzett tapasztalataikat, ismereteiket tovább tudják vinni, és ezeket fel tudják használni terveik, céljaik továbbvitelében. A közreműködők nevében azt kívánta, hogy az elmúlt öt hónap eredményeivel felvértezve lehetőségük legyen olyan munkát végezni a jövőben, amely méltóságot ad számukra.

Tóth Márta

Újra irány a munka

A képzések sikeres zárását követően 2009. július 1-től új szakaszba lép a Tanyagondnokokkal a külterületen és a tanyavilágban élők munkavállalásának elősegítéséért című TÁMOP projekt. Az addigi eredményeket 2009. június 30-án ünnepélyes keretek között értékelték a megvalósításban közreműködő szakemberek és a célcsoportot képező hölgyek.

A TÁMOP program célkitűzéseit Illés Tímea, az ESZA Nonprofit Kft. munkatársa ismertette a megjelentekkel. Az Európai Unió többi országával összehasonlítva a Magyarországon élő inaktívak száma rendkívül magas. E számot erősen növelik azok a nők, akik az iskola elvégzését követően gyermeket vállalva GYES-re mennek. Számukra évek elteltével, az addigra gyakran elavult végzettséggel rendkívül nehéz visszalépni a munkaerőpiacra. Az ilyen szempontból hátrányos helyzetűvé váló népcsoportok segítségét az állam saját eszközeivel nem tudja felvállalni. Ebből fakad a képzési- foglalkoztatási típusú uniós pályázatok jelentősége, ugyanis ezek keretében valósíthatók meg a védett foglalkoztatás körülményei. A programok célcsoportját azok a nők képezik, akik évek óta kizárólag háztartási munkát végeznek otthon, esetleg alkalmi munkákból próbálnak bevételhez jutni. Mindez hosszú távon az önbecsülésük rovására megy. Vágynak kimozdulni otthonról. Más területen is hasznossá válni a társadalom számára. A program lehetőséget ad számukra, hogy a nem létező, vagy elavult, elhelyezkedési

lehetőséget nem biztosító végzettségük helyett, államilag elismert, OKJ-s szakmát szerezzenek. Az így szerzett végzettséggel, támogatott foglalkoztatási keretek között megvethetik lábukat a munkaerőpiacon.

A Falugondnoki Egyesület TÁMOP programja most ért e ponthoz. A 25 dajka és tanyasegítő végzettségű hölgy közül 21-en vállalták július 1-től a munkavégzést a program keretein belül. Mindenki a saját településén (Kiskunmajsa, Borota, Kisszállás, Balástya, Szank, Ópusztaszer, Csólyospálos, Csengele), elsősorban a helyi nevelési közintézményben, illetve a tanyagondnoki szolgálatban végzi a munkáját kisegítőként. Húszan a Falugondnokok Duna-Tisza Közi Egyesülete alkalmazásába kerültek. Ők a képzést záró rendezvényen vették át és írták alá munkaszerződésüket. Ketten, akiknek munkabére a TÁMOP pályázat keretein belül nem finanszírozható, az Út a munkába program keretében fog dolgozni

(Balástya, Harkakötöny). Egy hölgy a helyi középiskolában takarítóként tudott elhelyezkedni állandó munkaszerződéssel.

Egy hölgy egészségügyi állapota, valamint a családjában felmerült házi ápolási igény miatt nem tud részt vállalni a program foglalkoztatási szakaszában. Egy hölgy pedig más irányú elfoglaltsága miatt, később kíván elhelyezkedni.

A projektvezető a munkaszerződések aláírását követően számos hasznos, megszívlelendő tanáccsal látta el a hölgyeket. Azt javasolta, hogy arra használják a következő hat hónapot, hogy minél jobban megismertessék magukat a helyi intézményfenntartóknak. Mutassák be felkészültségüket, lojalitásukat, elszántságukat. Lehetőség szerint tegyék magukat nélkülözhetetlenné saját területükön. Így esélyük nyílna arra, hogy a több településen a közeljövőben tervezett bölcsőde- és óvoda fejlesztések után hosszabb távú munkavégzésre lesz lehetőségük. Arra ösztönzött mindenkit, hogy aktív munkával töltsen ezt a fél évet.

Csörszén Zelenák Katalin bíz abban, hogy a 23 hölgy könnyen beilleszkedik majd a munkahelyén. Ehhez minden segítséget megkapnak a projektben közreműködő szakemberektől, valamint a településeken a munka körülményeit biztosító önkormányzatoktól. Reméli, hogy a résztvevők további, hosszabb távú álláslehetőséggel zárják majd a közel egy éves programot.

T. M.

Szabadka, Kishegyes, Horgos, Ásotthalom, Kecskemét

Közös lehetőségek

Ez év tavasza és a nyár eleje vajdasági civil szervezetekkel történő kapcsolat-építéssel, szorosabb együttműködés kialakításával, közös programok megvalósításával, hosszú távú együttműködés kidolgozásával telt. Május 23-án Egyesületünk 15 tagja Kishegyesre látogatott a Nők Kishegyesi Fórumához. A kiválóan megszervezett szakmai napon megismertük a kishegyesi egyesület munkáját, az épülő székházat, megismertük a települést.

Május 27-28-án látóútra, műhelymunkára került sor a Vajdaságban: el-látogattunk Szabadkára a Caritashoz, majd ezután Szénási Oszkár, Szabadka város szociális tanácsnoka, valamint Maglai Jenő, a közgyűlés elnöke fogadott bennünket és a Caritast.

Horgoson szakmai napon mutattuk be a falugondnokságot a helyi közösségeknek, civilszervezeteknek. Ezen a programon részt vett Takács József, Horgos helyi közösségének vezetője, Navracsity Beáta, a helyi közösség titkára és több civil szervezet, például a Horgosi Termelők Klubja, a Vajdasági Fejlesztési Háló horgosi irodájának vezetője, a védőnői szolgálat Magyarokánjáról, az Észak-Vajdasági Tejtermelők Mezők és Legelők Bizottságának egy tagja, az Irlingó Környezetvédelmi Klub és Közművelődési Egyesület vezetője, a Magyarokánizsai Vöröskereszt munkatársa, a magyarokánizsai

községi közigazgatás tagja és a Kispac Helyi Közösség vezetője is.

Nem az a célunk, hogy egy az egyben átvegyék a magyar falugondnokság mintáját, hanem a helyi sajátosságokra építve dolgozzanak ki olyan programot, ami elősegíti a vidék „népességmegtartó képességét”. Ezért meghívtuk a résztvevőket egy magyarországi látogatásra, szakmai útra egy tanyagondnoki településre, ahol „élesben” lehet tapasztalatot gyűjteni a szolgálat működéséről.

Nagygyörgy Zoltán horgosi helytörténész beszélt a résztvevőknek Horgos történelméről, s egy települési sétán is bemutatta a régmúlt emlékeit.

Június 27-én a Nők Kishegyesi Fórumának tagjai jártak nálunk „feltérképezni” a közös pályázati lehetőségeket. Készültünk a látogatásra, hiszen e találkozás előzményeként mi is egy tartalmas napot töltöttünk el

Kishegyesen. A tompai határátkelőnél várta egyesületünk elnöke és néhány tagja a Nők Kishegyesi Fórumának tagjait, majd tanyagondnok kollégáink Ásotthalmon, a tanyamúzeumban fogadták őket egy kiadós parasztraggalival.

Az ásotthalmi tanyamúzeum egy csoda, egy igazi kis sziget, amit a helybeli tanyagondnokok és a szociális központ dolgozói gondoznak. Töretlen lelkesedéssel teszik a dolgukat és szerveznek programokat, mindezt a tanyai élet és érték megmaradásáért. Kívánunk nekik sok erőt és kitartást hozzá! A barátságos helyszínen a tanyagondnoki szolgálatok, a tanyagondnokság bemutatására is sor került.

Ezután Kecskeméten az egyesület irodájában a közös munka és pályázati lehetőségek megbeszélésére kerítettünk alkalmat. Úgy tűnik, sikerülhet közös pályázatok megvalósítása. Kecskemét kulturális látnivalóit is megmutattuk a vendégeknek: meglátogattuk a Népi Iparművészeti Múzeumot és a Szórakodás Játékmúzeumot is.

Próbáltunk, és próbálunk minél több gyakorlati információval szolgálni az itteni falugondnokságokról: hogyan és miként működik nálunk, és hogyan lehet ezt vajdasági viszonyokra átültetni.

Hasznos és hosszú távon gyümölcsöző együttműködés alakulhat ki a Duna-Tisza Közi Falugondnoki Egyesület, a Nők Kishegyesi Fóruma, valamint a szabadkai Caritas között, hiszen nyitott és szociális téren elkötelezett lelkes csapatot ismerhettünk meg.

**Kovácsné Kacz Erika –
Csörszné Zelenák Katalin**

Az utolsó győztes csatát 160 éve vívták

Kishegyesiek büszkesége

Idén májusban egyesületünk küldöttsége a Nők Kishegyesi Fóruma vendégeként látogatott el Kishegyesre. A szakmai program részeként meglátogattuk az 1848/49-es szabadságharc győztes csatáját megörökítő emlékművet, melynek történetét Tóth Anita, a kishegyesi egyesület tagja elevenítette fel számunkra.

Josip Jelasics (1801–1859) az osztrák déli hadsereg parancsnoka, 1848-ban a horvátok kívánságára Horvát-, Szlavón-, Dalmátország bánja lett, a király kinevezte altábornagynak és a horvát határőrvidék parancsnokának. Főparancsnoka rendeletére parancsul kapta, hogy Pétervárad körülvétele után egységével nyomuljon a Ferenc-csatornához (Verbász, Kúla térsége). Terve, hogy Óbecse elfoglalása után a magyar csapatokat visszaszorítsa a Bánságba. Sikerül elfoglalnia Bácsot, ezáltal szabad útja nyílik egészen Szegedig. Azonban ezt az előnyt nem sikerül kihasználnia, mivel Tóth Ágoston ezredes vezényletével a magyar hadsereg visszafoglalja Bácsot, így Jelasics visszavonulásra kényszerül.

Eredeti tervétől nem tágitva, igyekszik a Ferenc-csatorna környékét uralma alatt tartani, valamint a Krivaja folyó jobb partját gyalogságával elfoglalni, hogy lovas hada átkelhesse az akkor még bővizű folyón, és a völgyet – amely ma is egy katlanformát alkotva, védi Kishegyes falu térségét – „bekebelezze”.

Ekkor tájt a magyar hadtest élén is változások történtek: a Hadügyminisztérium, Guyon Richárdot (1812 –1856) parancsnokká lépteti elő, Kossuth követelésére 1849. június 24-én a déli hadszíntérre irányítják. Guyon Richárd skót köznemesi családból származott, kortársai következetesen grófnak tituláltak, a család – az angol szokásokhoz híven – meghatározott összegért tisztírt rangot vásárolt számára. Guyon Jelasics bán előretörésének megakadályozása gyanánt átlépett a magyar csapatok felé, melynek célja Földvár, Szenttamás és Verbász színter megtámadása, így sikeresen balról átkarolva az osztrák hadat, Kúlánál vereséget mér rájuk.

A csatára 1849. július 14-én kerül sor, amikor is Jelasics éjjeli meneteléssel kívánja megközelíteni és hirtelen rajtaütéssel megsemmisíteni a magyar csapatot, azonban Guyon honvédei már várják, és kelet, észak-kelet irányából hajnali 2 órakor ágyúlövésekkel válaszolnak a támadásra

(Kishegyes területén még ma is létezik az az utca, melyet a lakosság a mindennapi szóhasználatban Honvédsorként emleget).

A csata kimenetele igen érdekesen alakult: mivel Guyon hadereje csak 7000 honvédből és 42 ágyúból állt, ennek ellenére mégis sikerült legyőznie Josip Jelasics seregét, mely 12 000 katonát és 79 ágyút számlált. A megfutamodott katonaságot Kátyánál (Novi Sad–Újvidék alatt) sikerült utolérnie Guyonnak. Vesztesége: 200 elhunyt katona és 500 sebesült.

A győztes csata emlékére 38 évvel később, tehát 1887. július 17-én emlékművet avatnak fel, melynek súlya 50-60 mázsa. A szobrot Budapesten öntik, és 9 négyszögölnyi területre épül. A 3 m magas obeliszk talpazata kétlépcsős mauthauseni vörös gránitból készül, a szobrot 6-6 m hosszú kerítés öleli át. Az emlékmű mind a négy oldalán található egy-egy felirat.

*Az emlékmű Kishegyesen a Nyugati (Kálvária) temetőben található
(Fotó: Tóth Anita)*

Az északi oldalon: „*Síremlék vagyok én, száz vértanu nyugszik alattam, kik honukért – hódoltak – estek el itt, e mezőn. Szent végrendeletük hálásan vésve szívedbe, add unokáidnak még ezer évig tovább: Honfi, szeresd a hazát! Éljen halál érette! Csak akkor lesz bármilyen sorsban nagy, szabad és tied.*”

A keleti oldalon: „*E hely környékén győzte le 1849. július 14-én Guyon Richárd honvéd tábornok 7000 honvéddel, 42 ágyúval Jellachichnak 12000 emberből, 79 ágyúból álló hadát.*”

A déli oldalon: „*Guyon, a főnyomultában reátámadó Jellachich bánt Hegyes, Szeghegy, Fekete-hegy határán vitéz honvédekkel megvervén, Verbászon át Kátyra futamította s vármegyénkből kiszorította.*”

A nyugati oldalon: „*Bács-Bodrog vármegyének a névtelen szabadsághősök iránt kegyeletos közönsége adakozásából emeltetett*

1887. július 1(4)-én.”

Az első világháború után az emlékmű sokaknak szemet szúr, így lebontják, és részeit ócskavasként eladják. Azonban mi, ma élő emberek hálával tartozunk azon személyeknek (személyeknek), kik az obeliszken található táblákat megmentették és elrejtették, hiszen kizárólag csak így kerülhetett sor arra, hogy 1997-ben a község háza padlásán a telefonhálózatot karbantartó munkások megtalálták őket, mégpedig a pandar alatt. Ma ismét áll az emlékmű, formáját tekintve ikertestvére az 1887-ben megépítettnek, 2000. július 28-án avattuk fel.

Ismerkedés Borotával

Talpon kell maradni!

Borota is részt vesz abban az uniós pályázati együttműködésben, melyet a Falugondnokok Duna–Tisza Közi Egyesülete koordinált. A programban nyolc olyan település indult amely tanyagondnoki szolgálatot működtet.

A település létezését egy 1237-es levéltári forrás támasztja alá, a Borot név okiratban első ízben ekkor fordult elő. A falu a zivataros évszázadok során – tatárjárás, török-dúlás, Rákóczi szabadságharc – többször elnéptelenedett. A XV. században Boroti Pál volt a falu birtokosa, majd 1658-ban Serényi Pál, 1750-ben a Grassalkovich család tulajdona lett. Ők részekre tagolták, s így elajándékozták és eladták. A török uralom alól 1687-ben szabadult fel. 1872-ben már önálló községként szerepelt a XIX. század végéig, majd Rém község pusztájaként említették, s igazán önálló községgé 1911-ben alakult. A települést megközelítő bekötő-utat 1926-ban adták át, a posta épületét 1930-ban, míg a gyógyszerterát – egyik legrégebbi a megyében – 1931-ben nyitották meg a ma is benne található műemlék jellegű bútorzattal.

A település legfőbb turisztikai értéke a csodálatos természeti táj. A történelem viharai miatt kevés építészeti emlékekkel büszkélkedünk, mivel a község 800 éves múltja alatt többször elnéptelenedett. A települési önállóság megszerzését követően felépültek azok a jellegzetes épületek, amelyek egyedi látnivalót nyújtanak az idelátogatóknak. Ezen épületek közé tartozik a római katolikus plébánia épülete és a Szent Lukács római katolikus templom.

A tanyavilágban 1900-ban 500 lakost tartottak számon, a 1920-as években 3000 főt vettek nyilvántartásba, majd 1941-től 1960-as évek között Borotának 4000 lakosa volt, amelynek 2/3-a külterületen élt. A kollektivizálás idején a tanyavilág elnéptelenedett, akkor megindult, s azóta is tart a népesség fogyása. Ma a község lakóinak száma 1457 fő.

A község jelentős része mezőgazdaságból él: különböző kultúrnövényeket termesztnek: gabonaféléket, kukoricát, napraforgót és kisebb területeken található dohány, repce, cukorrépa, paprika és paradicsom is. A termékenyebb területeken szőlő és gyümölcsstermesztéssel is foglalkoznak. A község külterületének jelentős része fenyő és akácerdő, amelyhez szorosan hozzá kapcsolódik a méhészkedés.

Az ökoturizmust kedvelőknek csodálatos látványt nyújt a község határában húzódó árvalányhajás ősgyep, valamint a Csókáserdő. A Gemenc területével határos ősgyepek és a sűrű erdők váltakozása kiválóan alkalmas lovas-gyalogos-kerékpáros túrákra. A vadászturizmus jelentős a környéken, hazai és időnként külföldi vadászok egyaránt szívesen látogatják az apró és nagyvadban gazdag erdeinket.

A településen egyéni gazdálkodóként, őstermelőként, családi és társas vállalkozásban dolgoznak az emberek az önkormányzat intézményein kívül. A községben első és legnagyobb munkáltató a Serteshús Zrt., ahol mintegy 100 főt alkalmaznak telephelyeiken. Községben néhány nagyobb munkáltató (a teljesség igénye nélkül): Koch-Vin Kft, Zsidek Bt. BOFAMI 2000 Kft., Kiss-Farm Kft., GAUG Bt.

A település polgármesterasszonya, cikkünk szerzője

A Felső-Bácskai ÁMK borotai tagintézményében a tanulók száma 103 fő, ahol 1-8 osztályos képzés folyik. A jánoshalmi Lajtha László Művészeti Kht. keretén belül az iskolán kívüli foglalkozások a következők: zongora, szolfézs, moderntánc, kézműves foglalkozás, aerobics oktatás, óvodás, iskolás labdarúgás 1-8 osztályos fiúknak. Az iskolában dolgozóink létszáma: 17 fő. Az iskolakonyhát 2009. február óta vállalkozásban működteti az önkormányzat. A napközi otthonos óvodában 39 fő a beíratott gyermekek száma a jelenleg működő 2 óvodai csoportban. A dolgozók létszáma: 7 fő. A község házában dolgozók száma: 14 fő, amelyből tíz fő a 2007. május 24. napjától megalakított Borota és Kéleshalom Községi Önkormányzatok Körjegyzőségében, mint önállóan gazdálkodó költségvetési szervben tevékenykedik.

A helyi orvosi, fogorvosi rendelőben vállalkozási formában 2 + 2 fő és az egészségháza közalkalmazotti munkakörben 2 fő tevékenykedik.

Az érintett lakosság részére helyben biztosított a Családsegítő- és Gyermejköltség Szolgálat, logopédiai és gyógytestnevelési ellátás is a Kistérségi Társulás támogatásával, valamint a jánoshalmi Pelikán Kht.-n keresztül működik a házi segítségnyújtás, étkeztetés és az idősek nappali otthona. A községben egy gyógyszertár is üzemel.

A Borotai Takarékszövetkezet az elmúlt évek során töretlenül fejlődött. Ma már 7 kirendeltséggel és 45 dolgozóval rendelkezik. A takarékszövetkezet vezetésének legfontosabb célja, hogy elérhetővé tegye az apróbb falvakban is a pénzügyi szolgáltatások minden területét.

A kulturált szórakozás helyszíne a művelődési ház és a benne található községi és iskolai könyvtár (mintegy 12.000 kötettel), 4 számítógéppel és internet elérhetőséggel az e-Magyarország szolgáltatás igénybevételével. A községben még önálló postahivatal áll a lakosság rendelkezésére.

Településünkön Stadler János tanyagondnok közalkalmazotti 8 órás munkaviszonyban 2004. óta aktívan látja el ezt a feladatot. A tanyagondnoki feladatellátás községünkben is elég sokrétű, de mégis legfőbb munkaterületei a következők:

- idősök, szociális rászorulóknak alap ellátása,
- óvodás, iskolás gyermekek utaztatása,
- anyag, eszközbeszerzés,
- önkormányzat munkájának segítése,
- az alapellátáson túl nyújtott szolgáltatások még kiegészülnek a kultúrát, sportot, információt közvetítő tevékenységgel, ünnepek, rendezvények szervezési feladataival.

A tanyagondnok munkájához a személy-, és az ebédszállításához szükséges gépkocsikkal lakosaink esélyegyenlőségét szolgáljuk, s a továbbképzéseken, szakmai konferenciákon keresztül élünk a kapcsolatépítés és együttműködés lehetőségével.

Annak ellenére, hogy a lélekszám évről-évre fogyatkozik, egyre csökken a munkahelyek száma, nehéz a megélhetés, a község próbál talpon maradni még akkor is, ha a kistelepülések támogatottsága egyre kevesebb.

Célunk:

- Minél több sikeres pályázati támogatottsággal javítani az itt élők életkörülményeit, a település infrastrukturáját,
- Növelni a fiatalok letelepedési esélyeit,
- A helyi és vidéki kis- és középvállalkozók, támogatók segítségével együttesen keressük, és a jövőben biztosítjuk Borota fejlődési lehetőségeit,
- Az önkormányzati források növelése érdekében a Jánoshalmi Többcélú Kistérségi és Oktatási Társulás keretében is folyamatosan keressük az együttműködés lehetőségeit.

- A társközségekkel, a társulási formákban betöltött szerepvállalásban (kistérségi és oktatási) a Felső-Bácskai Önkormányzatok Szövetségével és valamennyi önkormányzatot érintő szervezetekkel, testvértelepüléssel kívánjuk a napi munkakapcsolatainkat még magasabb szintre emelni.

A fentiek figyelembevételével reméljük, hogy Borota község a jövőben is élhető és éltető település lesz. Gondolataimat Joubert szavaival zárom:

*„Csakis azért foglalkozunk a világ
Bajaival és nyomorával, hogy azután
Enyhítsük őket. Hogyha csupán
Figyeljük és siránkozunk miattuk, még
Keservebbé tesszük őket, amellet
Minden haszon nélkül.”*

Mikó Ferencné
polgármester

Bócsán találkoztunk

Június 19-20-21-én immár hatodik alkalommal tartott falugondnoki osztálytalálkozót a 2004 májusában végzett csoport. Gyorsan telik az idő, és az idő múlásával fogyunk is rendesen a csoportból. Jó páran már nem dolgoznak tanyagondnokként, és vannak néhányan, akik a nyugdíjas évek szépségét élvezik.

Egy ilyen találkozás alkalmával mindenkit várunk, és örömmel mondhatom el, hogy az idén szépen össze is jöttünk. A helyszín Bócsa volt Mucsi Tibor kollégánk „birodalma”. A meghívás még tavaly érkezett, akkor jelezte, hogy most ő szeretne minket vendégül látni. Ez sikerült is, hiszen csodálatos három napot töltöttünk el a bócsai vadászházban.

Pénteken este hatra mindenki megérkezett, finom vacsorával koronáztuk meg a találkozást. Élménybeszámolókból sem volt hiány, mivel volt kollégánkat, Szűcs Tamást is körünkben üdvözölhettük. Szombaton reggel a Weinhouse Pincészetében kezdtük a napot: a pincemester bemutatta, hogyan készül a bor, s a séta végén a kilencféle bor ízelelése mindenkit jobb kedvre derített. Megnéztük a helyi tájházat, ami egy szeletet villantott fel Bócsa régmúltjából. Miközben mi kulturális programon vettünk részt, Turcsán Pista gondoskodott az ebéd-ről. Előtte azonban Gál László polgármester mutatta be Bócsát, jelenlétével megtisztelve találkozásunkat. Az ebéd minden képzeletet felülmúló volt: gyümölcsleves, kakaspörkölt, és rétes minden ízben.

Örültünk egymásnak, és annak hogy ismét együtt a csapat. Közben megérkezett Sovány Pali csabacsüdi kolléga is, aki ugyan már nem tanyagondnok, de szívesen jött el közénk egy kis „nosztalgizásra”. Nem maradt el Mucsi Tibor új kolléganőjének a felavatása sem. Állta a sarat, vagyis átment a vizsgán. Vasárnap felkerekedtünk és megnéztük a házigazda szőlő és bodza ültetvényét – igazán szép gazdaság! Ebéd után érzékeny búcsút vettünk egymástól, de már körvonalazódik a következő találkozó helyszíne. Ezer köszönet Mucsi Tibornak, feleségének és az egész családjának ezért a fenséges három napért!

Kovácsné Kacz Erika

Gyógynövénytár

Közönséges tök (Cucurbita pepo)

Népies neve: úri tök, dinka
A növény leírása:

A tökfélék (Cucurbitaceae) családjába mintegy 114 nemzetség és 500 faj tartozik. Ezek között szerepelnek egy- és kétfélű gyógynövények, lágy- és fás szárúak is. Kabaktermésűek van, melynek alakja és formája igen változatos lehet. Sokan szeretik téli csemegének. Ha megcsípi a dér, különösen édes ízű lesz

Hogyan gyűjtjük?

A töknek a magját használják gyógyászati célokra.

Mi van benne?

A termésben található magvak gazdagok fehérjében és esszenciális zsírsavakban, de található bennük még fitosztrol, E-vitamin, szelén, mangán, réz, cink is.

Mire jó?

A fitosztroloknak köszönhetően a tökmag jótékony hatást fejt ki a jóindulatú prosztata-megnagyobbodásra illetve a hólyagirritáció gyógyításában. Ajánlják vizeletürítési nehézségek esetén is.

Hogyan használjuk?

A tökmagból előállított gyógytermékek a gyógyszertárakban és a gyógynövényboltokban beszerezhetők. A pirított és sózott tökmag kedvelt csemegé. A tökmagot rendkívül sokoldalúan felhasználhatjuk, tehetjük pogácsába, kenyérbe.

Érdekessége:

A tököt a spanyolok hozták Európába az 1500-as években.

Családi nap

Egyesületünk Családi napot szervez 2009. augusztus 1-jén szombaton a Bács-Kiskun megyei Kunfehértón a tóparton a volt Sporttábor területén, melyre mindenkit szeretettel várunk. (A sporttábor Kunfehértó települést elhagyva, a strand bejárata mellett balról található.)

Érkezés reggel 9 órától folyamatosan. És ki-ki addig marad délután, amíg kedve tartja.

A program házigazdája Kunfehértó Önkormányzata a fő szervezője ebben az évben is Kiss Zsigmond kunfehértói tanyagondnok.

A programban szerepel:

– szabadtéri főzés – főznek a

mórahalmi, csemői, szatymazi, mezőhegyesi, zsanai, kisszállási, nyársapáti és ásothalmi falugondnok mesterszakácsok, s várható női főzőcsapat is – lángossütés is lesz a kelebiai és kishegyesi asszonyokkal –,

- vidám családi vetélkedő,
- szerencsekerék,
- vízparti pihenés, fürdés és meglepetések.

Hozza magával mindenki a párját, gyermekét, barátját, barátnőjét, szüleit, s akit gondol!

Vajdasági vendégeket is várunk!

Az ebédet az egyesületi kasszából fizetjük. Süteményeket vagy pogácsát szívesen fogadunk egy-egy tányérral

a közösbe, így körbe tudjuk kínálni egymást.

Kérjük, hogy mindenki hozzon magával tányért, poharat és evőeszközt is saját részére.

Innivalóról (sör, bor, üdítő) egyénileg kell gondoskodni.

A családi vetélkedő és a szerencsekerék díjazására családonként 400–500 Ft értékű meglepetést várunk.

DUNA-TISZA KÖZI FALUGONDNOKI HÍRLEVÉL

Kiadja:

a Falugondnokok

Duna-Tisza Közi Egyesülete

e-mail: info@falugondnoksag.hu

honlap: www.falugondnoksag.hu

iroda: 6000 Kecskemét, Ipoly u. 1/A

Telefonszám:

06-76/507-543

Fax: 06-76/507-544

Szerkeszti:

Borzák Tibor, Csörsz Zelenák Katalin

Tóth Márta, Moiskó Csilla,

Tördelő: Almási László

Rajz: Vida Ágnes

Engedélyszám: 2.9/776-1/2006

Nyomda: Print 2000, Kecskemét

Megjelent a Szociális és Munkaügyi Minisztérium valamint a Nemzeti Civil Alapprogram és az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával.

